

Transcendentální idealismus

Dalo by se říci, že myšlenka tzv. transcendentálního idealismu je první fází, prvním krokem od Kantovy myšlenky apriorních předpokladů poznání (i vnímání), tedy každé zkušenosti, kteréžto předpoklady ergo musí každé zkušenosti předcházet, k myšlence, která z formálních předpokladů udělá předpoklady obsahové, materiální. Myslím, že právě o tohle se pokusil Husserl, a právě protože se nechtěl spokojit jen s těmi formálními předpoklady, musel na jedné straně podvázat vztah subjektu k „předmětně reálným“ skutečností, ale na druhé straně musel ty předmětné skutečnosti nějak zesubjektivizovat, aniž by tím ohrozil jejich platnost nebo aspoň závažnost – a proto je nechal zastoupit (zaměnit) tzv. fenomény. Tak dosáhl toho, že nepodřídil „subjektivním“ podmínkám věci samy, ale „pouze“ to, jak se nám „ukazují“ (resp. vyjevují – to je přesnější, ale tento rozdíl musíme nejprve zavést). Nu, a odtud byl už jenom krůček k závažně reformě v rámci platonismu, totiž interpretace „idejí“ nikoli jako pravých skutečností, pravých jsoucn, ale jako pravých ne-skutečností, ne-jsoucn, negativních jsoucn. A máme tu onen Patočkův „negativní platonismus“. Takže pak už jen zbývá změnit časové zařazení těchto „idejí“ z bezčasovosti univerzálních podmínek či předpokladů do budoucnosti (ovšemže nepředmětné), z níž přicházejí k individuálním adresátům, aby se jejich prostřednictvím a s jejich pomocí mohly „zpředmětnovat“ (a tím se dostávat do času, dění a event. Dějin).

(Písek, 081213-2.)